

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาระดับความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2529 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตการศึกษาทั้ง 12 เขต และเขตการศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นหลายขั้นตอน คือ สุ่มจังหวัดในแต่ละเขตการศึกษา และห้องที่การศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มาร้อยละ 25 แล้วสุ่มโรงเรียนในแต่ละจังหวัดและในแต่ละห้องที่การศึกษาที่สุ่มได้มาร้อยละ 10 ได้โรงเรียน 23 โรงเรียน จากนั้นผู้วิจัยจึงสุ่มนักเรียนในโรงเรียนที่สุ่มได้ ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายมาชั้นละ 20 คน รวมโรงเรียนละ 60 คน ได้ตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 1,380 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ศึกษาและวิเคราะห์แบบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อ 411) ถึงภาษาอังกฤษ 6 (อ 616) ที่ใช้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ศึกษาวัตถุประสงค์การเรียนรู้รายวิชา อ 411 - อ 616 ศึกษาการแบ่งระดับการฟังภาษาอังกฤษ 5 ระดับ และศึกษาหนังสือ บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการวัดระดับ ความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบ จากนั้นผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบขึ้นจำนวน 150 ข้อ แล้วนำแบบสอบไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องทางภาษา ความตรงเชิงเนื้อหาและวิธีการวัดและประเมินผล ก่อนนำไปทดลองใช้จำนวน 2 ครั้ง เพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเที่ยงของแบบสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร โดยการทดลองใช้ครั้งที่ 1 ผู้วิจัยนำแบบสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยม

ศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบางกะปิ และโรงเรียนมหรรวิทยา จำนวนโรงเรียนละ 90 คน รวม 180 คน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก ได้ข้อสอบที่มีคุณภาพดีจำนวน 118 ข้อ ผู้วิจัยจึงคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกสูงมาเพียงตอนละ 20 ข้อ 5 ตอน รวม 100 ข้อ 100 คะแนน ไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนสตรีวิทยา 2 จำนวน 90 คน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย และหาค่าความเที่ยงของแบบสอบทั้งฉบับ ได้เท่ากับ 0.87 จากนั้นจึงนำแบบสอบไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่สุ่มไว้ แล้วนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่ามัธยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละระดับ การฟัง และแต่ละชั้นของนักเรียน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษไม่ผ่านเกณฑ์ 15 คะแนนของทุกระดับการฟัง
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 มีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษไม่ผ่านเกณฑ์ของทุกระดับการฟัง ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ของระดับที่ 1 คือ ระดับทักษะกลไก
3. ค่ามัธยเลขคณิตของคะแนนของนักเรียนแต่ละชั้นจะเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่ามัธยเลขคณิตสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่ามัธยเลขคณิตสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
4. ค่ามัธยเลขคณิตของแต่ละระดับการฟังของนักเรียนทุกชั้น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ตั้งแต่ระดับที่ 1-5 คือระดับทักษะกลไก ระดับความรู้ ระดับถายโอน ระดับสื่อสาร และระดับวิเคราะห์วิจารณ์ ดังนี้
  - 4.1 ค่ามัธยเลขคณิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ตั้งแต่ระดับที่ 1-5 มีค่าเท่ากับ 13.94 10.52 9.60 9.32 และ 8.38 ตามลำดับ

4.2 ค่ามัธยฐานเลขคณิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ตั้งแต่ระดับที่ 1-5 มีค่าเท่ากับ 14.83 11.17 10.08 9.78 และ 8.55 ตามลำดับ

4.3 ค่ามัธยฐานเลขคณิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ตั้งแต่ระดับที่ 1-5 มีค่าเท่ากับ 15.36 11.86 10.78 10.15 และ 9.15 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษไม่ผ่านเกณฑ์ 15 คะแนนของทุกระดับการฟัง แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ และมีปัญหาในการฟังภาษาอังกฤษในทุก ๆ ระดับการฟัง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทิยา ไกรพัฒน์พงศ์ (2523 : 48) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โปรแกรมภาษาของโรงเรียนในเขตจังหวัด เชียงใหม่ มีปัญหาในการฟังภาษาอังกฤษทุกทักษะที่วัด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิไลวรรณวรรณสุทธิ์ (2526 : 50) ที่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟังอยู่ในระดับค่อนข้างอ่อน คือได้คะแนนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 55.20 ซึ่งไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 60 ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ และทั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รังสิริ เชียงราช (2527 : 35) ลำด่วน ทองพรหม (2527 : 58) จรรยา มโนรส (2527 : 49) และสุภา บุครนาค (2527 : 56) ซึ่งพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตท้องที่การศึกษา 1 ถึง 4 ของกรุงเทพมหานคร มีสมรรถวิสัยในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟังไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 60 ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ และพบว่านักเรียนชั้นนี้ก็มีปัญหาในด้านการฟังภาษาอังกฤษในทุก ๆ ระดับการฟังเช่นเดียวกับผลการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1.1 ทักษะการฟังภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่ถูกละเลยทั้งในแง่ของผู้เรียนและครูผู้สอน ดังที่พวงเพ็ญ อินทรประวัติ (2522 : 81) กล่าวว่า "ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศเท่าที่ผ่านมา ทักษะการฟังเป็นทักษะที่มีการสอนและการทดสอบน้อยที่สุด จึงทำให้ นักเรียนมีความสามารถอยู่ในระดับต่ำ"

1.1.1 ในแง่ของผู้เรียน ทักษะการฟังภาษาอังกฤษนักเรียนไม่ค่อยจะมีโอกาสใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะไม่ได้อยู่ในสังคมที่พูดภาษาอังกฤษ และในการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายในการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทุกคน ก็ไม่มีการทดสอบทักษะการฟัง ดังเช่น สุไร พงษ์ทองเจริญ (2526 : 11) กล่าวถึงองค์ประกอบทางด้านจิตวิทยาที่มีความสำคัญในการเรียนภาษาต่างประเทศว่า มีองค์ประกอบหลายประการที่ต้องพิจารณา ทั้งที่เกี่ยวกับตัวผู้เรียนเอง เช่น อายุ เวลา ความต้องการ แรงจูงใจ และความพร้อม สถานการณ์แวดล้อม และเกี่ยวกับครู

1.1.2 ในแง่ของผู้สอน อาจเนื่องมาจากความไม่มั่นใจในความสามารถของตัวเอง เพราะคิดว่าตนเองไม่ใช่เจ้าของภาษาจึงไม่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีและถูกต้องในการสอนทักษะการฟังได้ (อารีนาฏ แก้วแว่นน้อย 2525 : 36) จึงทำให้ครูขาดความชำนาญในการใช้ภาษา เพราะโอกาสที่ครูเองจะได้ฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อฝึกฝนก็มีน้อย (สำเนา สัตยมาศ 2528 : 28)

1.2 ในด้านการวัดและประเมินผลทักษะการฟังภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีน้อยมาก จากการสอบถามครูผู้สอนที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร พบว่า โรงเรียนที่ทำการสอนและทดสอบทักษะการฟังอย่างสม่ำเสมอก็เฉพาะโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายขนาดใหญ่บางโรงเรียนในส่วนภูมิภาคเท่านั้น และใช้เสียงครูผู้สอนในการอ่านแบบสอบ ซึ่งผู้สอนมักจะคำนึงถึงนักเรียนโดยการพูดซ้ำ ๆ ให้นักเรียนเข้าใจ เมื่อนักเรียนได้ฟังเสียงเจ้าของภาษาจากเครื่องบันทึกเสียงในแบบสอบ ซึ่งอ่านบันทึกด้วยอัตราความเร็วปกติ ซึ่งเร็วกว่าที่นักเรียนเคยได้ยิน นักเรียนจึงไม่สามารถจะฟังได้เข้าใจ เพราะเกิดความไม่คุ้นเคยกับเสียงชาวต่างประเทศ (ชูรัตน์ อุณหกุล 2524 : 55) ซึ่งแบบสอบของการวิจัยครั้งนี้ก็มีลักษณะเดียวกัน นอกจากนี้การทดสอบการฟังภาษาอังกฤษที่ทำกันอยู่ส่วนใหญ่มักขาดเครื่องมือและวิธีการที่วัดทักษะการฟังโดยตรง แต่มักจะทดสอบการฟังด้วยการเขียน ดังนั้นสัดส่วนของความสามารถของนักเรียนในทักษะการฟังจึงไม่เท่ากับทักษะอื่น (สำเนา สัตยมาศ 2528 : 28)

2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ได้ความถี่มีเลขคณิตของคะแนนความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ตั้งแต่ระดับที่ 1-5 โดยได้ความถี่มีเลขคณิตในระดับที่ 1 ก็ระดับทักษะกลไก จะมีค่าสูงสุดและ

ลดต่ำลงมาต่ำสุดในระดับที่ 5 คือระดับวิเคราะห์วิจารณ์ ทั้งนี้สอดคล้องกับการจัดระดับพฤติกรรม การเรียนภาษาต่างประเทศของ รีเบคกา เอ็ม วาเลตต์ และ เรอเน เอส ดิสสิก (Rebecca M. Valette and Renee S. Disick 1972 : 27, 37) ซึ่งได้กล่าวถึงการเรียนภาษา ต่างประเทศว่า เป็นประสบการณ์ที่ต้องเก็บสะสมอยู่เสมอ โดยนักเรียนจะเรียนรู้จากพฤติกรรม ที่ง่ายที่สุดไปยังพฤติกรรมที่ยากที่สุด และพฤติกรรมระดับวิเคราะห์วิจารณ์อาจใช้ได้กับทั้งการเรียน ภาษาต่างประเทศ และภาษาของตนเอง ส่วนมากแล้วการเรียนภาษาของตนเองนั้น นักเรียน ทุกคนจะมีพฤติกรรมถึงระดับที่ 4 (ระดับสื่อสาร) และมีเจ้าของภาษาไม่น้อยที่ไม่สามารถบรรลุ ถึงพฤติกรรมระดับที่ 5 (ระดับวิเคราะห์วิจารณ์) ได้ เช่น ไม่เข้าใจความหมายแฝงของข้อความ ที่คัดมาจากบทประพันธ์ หรือเขียนข้อความโดยใช้แบบภาษาของตนเองได้ พฤติกรรมทางภาษาใน ระดับนี้เป็นพฤติกรรมสำหรับนักเรียนในชั้นสูง และไม่ใช้พฤติกรรมที่เน้นสำหรับนักเรียนในระดับ มัธยมศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. หน่วยงานในเทศกของแต่ละเขตการศึกษาควรจัดให้มีการอบรมครูผู้สอนเกี่ยวกับการ การสอน และการวัดและประเมินผลทักษะการฟังภาษาอังกฤษโดยเฉพาะบ้าง เหมือนอย่างที่ตั้ง อบรมทักษะอื่น
2. ศูนย์บริการสื่อการเรียนการสอน ควรให้บริการสื่อการเรียนการสอนและเครื่องมือ ในการสอบทักษะการฟังภาษาอังกฤษอย่างทั่วถึง เช่น ม้วนเทปประกอบการสอนที่บันทึกด้วยเสียง เจ้าของภาษา ภาพยนตร์เสียงภาษาอังกฤษ และอุปกรณ์ประกอบการสอบทักษะการฟังอื่น ๆ ทั้งนี้ เพราะสาเหตุหนึ่งที่โรงเรียนมัธยมศึกษาไม่ได้ทำการสอนและการสอบการฟังอย่างจริงจัง เพราะ ขาดแคลนสื่อการเรียนและเครื่องมือในการสอบที่ดี
3. ผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละกลุ่มโรงเรียนควรจัดให้มีการอบรมครูภาษาอังกฤษในกลุ่ม โรงเรียน เพื่อผลิตสื่อการเรียน และแบบสอบการฟังภาษาอังกฤษไว้บริการโรงเรียนในกลุ่ม เช่น สร้างแบบสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ เพื่อวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ ของนักเรียนในกลุ่มโรงเรียนของตน

ขอเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

1. ครูผู้สอนควร เน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ในการเรียนทักษะการฟังภาษาอังกฤษ เพราะการฟังเป็นทักษะแรกของการเรียนภาษา และถ้าความสามารถในการฟังดี ก็ส่งผลให้ความสามารถในทักษะอื่น ๆ ดีด้วย
2. ครูผู้สอนควรฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษให้แก่นักเรียนอย่างมีระบบและขั้นตอนที่ถูกต้องและสม่ำเสมอ
3. ครูผู้สอนควร เปลี่ยนสื่อการสอนและวิธีการสอนทักษะการฟังบ่อย ๆ เพื่อให้นักเรียนสนใจเรียนไม่เบื่อหน่าย
4. ครูผู้สอนควรจัดให้มีการทดสอบการฟังภาษาอังกฤษเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอในระหว่างการเรียนรู้ เช่นเดียวกับทักษะอื่น ๆ เพื่อจะได้ทราบปัญหาและดำเนินการสอนซ่อมเสริมได้ทันที

ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการวิจัยในลักษณะเดียวกันกับการวิจัยในครั้งนี้กับนักเรียนระดับอื่น ๆ เพื่อหาระดับความสามารถเฉลี่ยด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับนั้น ๆ
2. ควรจะมีการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาข้อบกพร่องในด้านการเรียนการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนไทย เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน
3. ควรจะมีการวิจัยเกี่ยวกับขั้นตอนการฝึกการฟังภาษาอังกฤษที่ใช้ได้ผลดีกับนักเรียนไทย เพื่อนำมาปรับปรุงขั้นตอนการฝึกการฟัง เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถเพิ่มขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย